

Калажнасць як універсальны феномен паэтыкі мастацтва XX стагоддзя

Цыбульскі М. Л.

Установа адукацыі «Віцебскі дзяржаўны ўніверсітэт імя П. М. Машэрава», Віцебск

Прааналізавана роля калажу і калажнага мыслення ў мастацтве XX стагоддзя. Калажнасць разглядаецца як універсальны і поліаспектны феномен паэтыкі мастацтва мінулага стагоддзя, як канцэпцыя і знак эпохі, як тэхналогія і як сродак камунікацыі. У артыкуле вылучаюцца этапы генезісу і асноўныя тэарэтыка-метадалагічныя аспекты вывучэння калажу, аналіз таго, як трансфармуецца калажнае мысленне ў мастацтве пры пераходзе ад мадэрнізму да постмадэрнізму. Разглядаюцца формы існавання калажнасці ў розных відах мастацтва, разнастайныя аспекты ўплываў тэхнікі калажу на развіццё жыванісу як віду мастацтва. Аўтар вызначае асноўныя прынцыпы калажнасці, якія асабліва моцна ўздзейнічалі на тыя ці іншыя формы мастацтва.

Ключавыя словы: *калаж, калажнасць, калажнае мысленне, паэтыка, XX стагоддзе, мантаж, мадэрнізм, постмадэрнізм, жываніс.*

Collage as a Universal Phenomenon of the 20th Century Art Poetics

Tsybulski M. L.

Educational Establishment “Vitebsk State P.M. Masherov University”, Vitebsk

The role of collage and collage thinking in the 20th century art is analyzed. Collage is considered to be a universal and multiaspect phenomenon of the 20th century art poetics, as a concept and symbol of the epoch, as a technology and as a means of communication. Stages of the genesis as well as basic theoretical and methodological aspects of studying collage, analysis of how collage thinking is transformed in art during the transition from Modern to Postmodern are considered in the article. Forms of collage existence in different forms of the 20th century art are considered, as well as different aspects of the influence of collage technique on the development of painting as a kind of art. The author reveals basic principles of collage which powerfully influenced various forms of art.

Key words: *collage, collage thinking, poetics, 20th century, design, Modern, Postmodern, painting.*